

**Objaśnienia zmian wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej
Gminy Pyrzyce
na lata 2021 – 2030**

Wieloletnia Prognoza Finansowa (zwana dalej WPF) obejmuje - zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - *zwanej dalej ufp* - okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty prognozą nie może być jednak krótszy niż:

- prognoza długu sporządzona na lata, w których zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania zgodnie z art. 227 ust. 2 ufp,
- okres, na który przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp.

Konstruując Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Pyrzyce na lata 2021-2030 sporządzono w oparciu o:

- „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw”,
- „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego”,
- Rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 13 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego z dnia 10 stycznia 2013 r.,

oraz uwzględniono:

- najdłużej realizowane zadanie pn. „Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego – oszczędność energii” (spłata zobowiązań zaliczana do tytułu dłużnego) finansowane do roku 2025, w związku z czym limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp, zostały określone do 2024 roku.

Zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do sporządzania prognozy kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Zatem lata 2021-2030 uwzględniają prognozę kwoty długu na okres spłat zobowiązań aktualnie występujących oraz planowanych do zaciągnięcia w 2021 roku zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Miejskiej w Pyrzycach Nr XXVII/195/20 z dnia 24 września 2020 roku w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Pyrzyce oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Wzorem lat ubiegłych należy dołożyć wszelkich starań, aby zminimalizować potrzebę lub kwotę zaciągnięcia, nowego zobowiązania. Możliwość wprowadzenia do budżetu innych zadań zależy od dostępności dofinansowań, stopnia wykonania budżetu za 2020 rok i ukształtowania się związanych z tym wskaźników, a także możliwości zaliczkowania poszczególnych zadań. Należy oczekiwać, że ustabilizowanie wydatków w tym zakresie nastąpi po I kwartale 2021 roku. Oczywiście natomiast pozostaje, że konieczność spłaty obecnych zobowiązań, jak i przyszłych związanych z zagwarantowaniem wkładu własnego w realizowanych zadaniach, wymusza podnoszenie dochodów

Gminy Pyrzyce, w tym stawek podatkowych. Wprowadzanie do budżetu Gminy nowych zadań bez świadomego wskazania źródeł finansowania spłaty zobowiązań spowodowanych tymi przedsięwzięciami doprowadzi do zakłócenia realności WPF. Niezmiennie istnieje konieczność bieżącego monitorowania wydatków bieżących. Jest to niezbędny warunek zachowania obowiązujących relacji wskaźnikowych.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania gminy, a nie na informacjach pewnych. Realistyczność WPF będzie zależała od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie: czynniki wewnętrzne to przede wszystkim polityka finansowa gminy i czynniki zewnętrzne to przede wszystkim: przebieg procesów gospodarczych w kraju (stopa bezrobocia, inflacja, poziom PKB, oprocentowanie kredytów bankowych itd.) regulacje prawne obowiązujące samorządy (w tym: stabilność prawa w zakresie gwarantowanych dochodów JST oraz adekwatność tych dochodów w stosunku do wyznaczonych ustawowo zadań, limity zadłużenia, limity wydatków na obsługę długu, zmiany stawek podatku VAT i inne), lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Analiza wielkości budżetowych umożliwi ocenę możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej jednostki. Prognoza została opracowana na podstawie realizowanych zadań. WPF ma charakter planu kroczącego, corocznie aktualizowanego. Założenia prognostyczne są ustalane na podstawie kształtowania się sytuacji finansowej w ostatnich trzech latach.

WPF została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych w formie uchwały Rady Miejskiej w Pyrzycach posiadającej 3 załączniki:

załącznik Nr 1 – zawiera podstawowe dane przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej, w tym źródła sfinansowania deficytu lub przeznaczenie nadwyżki budżetowej, prognozę kwoty długu i sposób jego sfinansowania w latach 2021-2030 oraz informację o relacji, o której mowa w art. 243 ufp,

załącznik Nr 2 – stanowią niniejsze objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej,

załącznik Nr 3 – zawiera zestawienie limitów wydatków budżetu oraz limitów zobowiązań na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie,

Wartości przyjęte w WPF i w budżecie Gminy Pyrzyce na 2021 rok są spójne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu Gminy stosownie do wymogów art. 229 ufp. Ponadto zachowano spójność pomiędzy dokumentami w zakresie planowanych na 2021 rok dochodów i wydatków.

Przedział czasowy 2021-2030 stwarza ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie, zarówno dochodów i wydatków, jak też relacji długu do dochodów. Stąd wieloletnia prognoza finansowa podlega ciągłej analizie i w miarę potrzeb będzie nowelizowana stosownie do uchwał budżetowych na kolejne lata. Przed przystąpieniem do opracowania WPF zapoznano się z wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego zaktualizowanymi w sierpniu 2020 roku. Przystępując do pracy nad niniejszym dokumentem założono 100% zgodność ze wskazanymi w wytycznych wielkościami obejmującymi lata 2022-2030, uwzględniając w szczególności wskazane PKB (wskaźnik wzrostu produktu krajowego brutto) i CPI (wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych) oraz wskaźnik wzrostu wynagrodzeń. Rzeczywiste wielkości ujęte w WPF skorygowano jednak (w celu zbilansowania budżetów lat przyszłych) w oparciu o dane historyczne, założenia, prognozy i kalkulacje specyficzne dla Gminy Pyrzyce. Dynamika wzrostu zarówno dochodów jak i wydatków – w przypadku Gminy Pyrzyce – w rzeczywistości bywa nieznacznie

odmienna niż zawarta w wyżej wymienionych wytycznych - choć również systematycznie, w umiarkowany i charakterystyczny dla gminy sposób wykazuje tendencję wzrostową.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania Gminy, a nie na informacjach pewnych.

Szczególnym zagrożeniem potęgującym niepewność finansów publicznych w obecnym okresie, w tym wpływającym na procesy decyzyjne jest kryzys wywołany pandemią COVID-19 oraz związana z tym konieczność zmierzenia się z szeregiem dotychczas nieznanymi wyzwaniami.

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest zgodna z uchwałą budżetową w zakresie wyniku oraz przychodów i rozchodów, a także w zakresie planowanych dochodów i wydatków.

1. Dotyczy dochodów roku 2021 (lat 2022-2030) wykazanych w poz. 1

Objaśnienia:

dochody budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp, tj. w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku. Określenie wartości ww. dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia przy uwzględnieniu podpisanych umów (porozumień), obowiązujących uchwał podatkowych z uwzględnieniem zakładanych zmian oraz danych historycznych, a także informacji z Ministerstwa Finansów oraz od dysponentów części budżetu państwa. Prognozując dochody uwzględniono możliwe źródła dochodów własnych, ocenę realności poziomu i dynamiki ich wykonania w latach 2017-2019, potwierdzenia dotyczące subwencji, udziałów i dotacji na zadania zlecone i własne Gminy. Katalog źródeł pozyskiwania dochodów jest otwarty. Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego, jak i limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o czym mowa w dalszej części objaśnień. Dochody na rok 2021 i w latach następnych zaplanowano uwzględniając ich systematyczny choć umiarkowany wzrost, w tym wzrost dochodów podatkowych. Prognozując dochody w pozostałych latach przyjęto średni wzrost na poziomie 1% pa. Faktyczny wzrost dochodów bieżących w Gminie jest niższy niż scenariusz dynamiki wskaźników opracowany przez Ministerstwo Finansów. W prognozie wyeksponowane zostały dochody ze sprzedaży majątku, które podobnie jak dochody bieżące, stanowią wielkość uwzględnianą do obliczenia limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia do końca 2030 r., o którym mowa w art. 243 ufp.

2. Dotyczy wydatków roku 2021 (lat 2022-2030) wykazanych w poz. 2

Objaśnienia:

wydatki budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp. Określenie wartości wydatków bieżących i wydatków majątkowych nastąpiło przy uwzględnieniu ograniczeń i limitów określonych w ufp. Proces planowania wydatków bieżących determinuje obowiązująca regulacja wynikająca z art. 242 ufp, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu, w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). Przy prognozowaniu wydatków przyjęto główne założenia zmierzające do uzyskania nadwyżki budżetowej, w szczególności w okresie zwiększonych rat spłacanych zobowiązań, w przypadku braku nadwyżki z lat ubiegłych lub tzw. wolnych środków, wydatki bieżące muszą być ustabilizowane na poziomie umożliwiającym ich finansowanie z dochodów bieżących. Nadrzędnym celem przyjętej polityki fiskalnej było dążenie do

uzyskania w roku 2021 (a także w latach następnych) wskaźnika spłaty zgodnego z wymogami art. 243 ustawy.

Zasada ta obowiązuje również do wykonania budżetu na koniec roku. We wszystkich latach historycznych objętych prognozą, wydatki bieżące były mniejsze. Sytuacja ta jest efektem dążenia do spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ufp, która limituje obciążenie budżetu spłatami zadłużenia, niemniej jednak należy zaznaczyć, że opiera się ona na średniej arytmetycznej z 3 lat poprzedzających rok planowany, stanowiącej różnicę między dochodami bieżącymi powiększonymi o dochody ze sprzedaży majątku, a wydatkami bieżącymi. Dla 2021 roku będą to lata 2018-2020. W celu spełnienia relacji z art. 243 ufp konieczne było ograniczenie pozostałych wydatków bieżących w okresie poprzedzającym rok 2021. Rok 2019 zgodnie z art. 243 ma wpływ na lata 2021, 2022 i 2023. Dokonano weryfikacji wydatków bieżących na 2021 r. w związku z art. 242 ufp. Wysokość wielu wydatków jest niezależna od decyzji władz gminy. Przykładem są tu chociażby kryteria dotowania z budżetu niepublicznych i publicznych jednostek systemu oświaty. Wzrost wydatków w tych obszarach nie znajduje pełnego pokrycia w subwencji oświatowej, która jest dochodem bieżącym. Szczegóły przedstawiono w uzasadnieniu do projektu budżetu Gminy Pyrzyce na 2021 rok. Gmina zobowiązana jest także do obligatoryjnego tworzenia w budżecie rezerwy ogólnej i rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe. Rezerwy te w najniższym ustawowym procencie stanowią wydatki bieżące w wysokości 400 000,00 zł. W ciągu roku kwoty wydatków bieżących mogą ulec zmianie w poszczególnych grupach. W odniesieniu do wydatków na obsługę długu nie zakłada się żadnych stałych obwarowań w związku ze zmiennością wydatków w tej grupie wynikających z czynników zewnętrznych (m.in. zmiany oprocentowania). Wydatki obejmują odsetki i inne rozliczenia z bankami związane z zaciągniętym długiem z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych, odsetki od kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, a także obsługą zobowiązań j.s.t. zaliczanych do tytułu dłużnego (poprawa jakości oświetlenia). Odsetki stanowią wielkości szacunkowe określone na podstawie zawartych umów i harmonogramów spłat istniejącego zadłużenia. Prognozując wydatki w pozostałych latach przyjęto średni wzrost na poziomie 1% pa. Obniżenie planu wydatków bieżących w stosunku do potrzeb na rok 2021 i kolejne jest spowodowane ograniczonymi możliwościami budżetowymi oraz koniecznością respektowania reguł ostrożnościowych zapisanych w ustawie o finansach publicznych.

Decyzje w zakresie podejmowania innych przedsięwzięć inwestycyjnych są uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych, kierunku polityki podatkowej Gminy determinującej poziom dochodów, faktycznych ograniczeń wydatków bieżących a także polityki państwa i mogą być podejmowane na etapie projektowania lub zmian budżetów na poszczególne lata.

3. Dotyczy wyniku (ów) budżetu roku 2021 (lat 2022-2030) wykazanych w poz. 3

Objaśnienia:

jest efektem wyżej przedstawionych założeń planistycznych dla dochodów i wydatków różnica między prognozowanymi dochodami, a planowanymi wydatkami na rok 2021 jest ujemna. Wynik finansowy budżetu Gminy jest deficytem budżetowym w kwocie 3 500 000,00 zł., który zostanie pokryty emisją obligacji (zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Miejskiej w Pyrzycach Nr XXVII/195/20 z dnia 24 września 2020 roku w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Pyrzyce oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu).

Planowany wynik budżetu w latach 2022-2030 zamknie się nadwyżką, która zostanie przeznaczona na spłatę wcześniej wyemitowanych obligacji.

4. Dotyczy przychodów roku 2021 (lat 2022-2030) wykazanych w poz. 4

Objaśnienia:

przychody budżetu w roku 2021 prezentowane w poz. 4 są to wolne środki budżetu w kwocie 1 200 000,00 zł na rachunku bieżącym budżetu, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz przychody z obligacji w kwocie 3 500 000,00 zł zgodnie z podjętą, przywołaną wyżej, Uchwałą Rady Miejskiej w Pyrzycach w sprawie emisji obligacji. W latach 2022-2030 z uwagi na odległość czasową i sytuację finansową gminy nie planuje się przychodów.

5. Dotyczy rozchodów roku 2021 (lat 2022-2030) wykazanych w poz. 5

Objaśnienia:

zaplanowano przypadające do spłaty w roku 2021 zobowiązania z tytułu wykupu obligacji w wysokości 1 200 000,00 zł. W latach kolejnych 2022-2030 spłaty dotyczące wykupu wyemitowanych obligacji w latach poprzednich zgodnie z harmonogramami wynikającymi z umów.

6. Dotyczy kwoty długu na koniec roku 2021 (lat 2022-2030) wykazanego w poz. 6

Objaśnienia:

w pozycji 6 wskazano kwotę długu wg stanu na koniec 2021 roku i lat następnych aż do całkowitej spłaty tj. do 2030 roku. Na (dług publiczny) zobowiązania Gminy na koniec 2021 roku w wysokości 12 581 500,00 zł składają się wyemitowane obligacje w wysokości 12 300 000,00 zł oraz zobowiązanie długoterminowe zaciągnięte z przeznaczeniem na poprawę jakości i efektywności oświetlenia drogowego na terenie gminy Pyrzyce w wysokości 281 500,00 zł., którego spłata dokonuje się z wydatków bieżących budżetu. W kolejnych latach dług publiczny będzie ulegał zmniejszeniu.

Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. począwszy od 2014 r. mają zastosowanie limity zadłużenia określone w art. 243-244. Na podstawie zawartych w nich zapisów nie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne spłaty kwot udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Obciążenie budżetu spłatami zadłużenia, czyli lewa strona wzoru wynikająca z art. 243 ufp, tj. $(R+O)/D$, została obliczona w sposób następujący: wykup papierów wartościowych + odsetki (w tym od długu krótkoterminowego) + potencjalna spłata kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji) / dochody ogółem. Pozycja $(Db+Sm-Wb)/D$ oblicza dla danego roku relację dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem. Ułamek ten służy do obliczenia prawej strony wzoru z art. 243 ufp, czyli limitu obciążeń budżetu danego roku spłatami długu. Limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, kosztami jego obsługi oraz potencjalnymi spłatami poręczeń i gwarancji w danym roku budżetowym stanowi średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji określonej w pozycji $(Db+Sm-Wb)/D$ dla danego roku. Reasumując, im wyższy jest wynik budżetu bieżącego powiększony o dochody ze sprzedaży majątku tym większe są możliwości zadłużania i inwestowania. Relacja z art. 243 ufp stanowi różnicę pomiędzy pozycją limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, a pozycją obciążenia budżetu spłatami zadłużenia. Docelowo może mieć wartości dodatnie lub równe „0” (zero). Do obliczenia relacji z art. 243 dla roku 2021 przyjęto: dla 2020 r. – wartości planowane na dzień 30 września 2020 r., dla lat 2018-2019 wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych, w latach 2021-2030 przyjęto wielkości ujęte w WPF.

Relacja, o której mowa w art. 243 ufp, limitująca zadłużenie dla Gminy Pyrzyce została wyliczona w kolumnach od 8.1 do 8.3.1. Załącznika Nr 1 i wskazuje na przestrzeżenie przyjętej formuły.